

PROTOKÓŁ
KONTROLI PROBLEMOWEJ
przeprowadzonej w Powiatowym Domu Dziecka w Żarach; ul. Pienińska 10,12
całodobowej wielofunkcyjnej placówce opiekuńczo-wychowawczej

Działając na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz.1362 z późn. zm.), rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz.U. z 2005r. 61, poz. 543 z późn. zm.), rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005r. w sprawie szczegółowych zasad nadzoru nad przestrzeganiem standardu wychowania i opieki w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz nadzoru nad działalnością ośrodków adopcyjno-opiekuńczych (Dz. U. Nr 214 z 2005 r. poz. 1812 z późn. zm.),

Zespół kontrolny w składzie:

- Elżbieta Szwonka – inspektor wojewódzki Wydziału Polityki Społecznej LUW, nr upoważnienia: 403-1/2011 z dnia 15 września 2011 roku - Przewodnicząca Zespołu;
- Agnieszka Kraska – inspektor Wojewódzki Wydziału Polityki Społecznej LUW, nr upoważnienia: 403-2/2011 z dnia 15 września 2011 roku - Członek Zespołu

przeprowadził kontrolę problemową w dniu 22 września 2011 roku.

Okresem kontroli objęto 2010r. do dnia kontroli włącznie.

(Dowód: akta kontroli str. 1-7, 10-13)

Przedmiotem kontroli były: Działania placówki na rzecz powrotu wychowanków do rodziny, utrzymywania przez nich kontaktów z rodzicami oraz zaspokajanie potrzeb dziecka i respektowania jego praw określonych w Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 roku w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych (Dz.U. z 2007r., Nr 201, poz.1455).

Kontrolę przeprowadzono w obecności p. Małgorzaty Łozińskiej – Szklarz pełniącej funkcje dyrektora od 01 lipca 2010 roku /Uchwała Nr 455/10 Zarządu Powiatu Żarskiego z dnia 15 czerwca 2010 w sprawie powierzenia pełnienia obowiązków dyrektora Powiatowego Domu Dziecka w Żarach/ .

(Dowód: akta kontroli str.8-9)

Wyjaśnień w trakcie kontroli udzielała **Pani Małgorzata Łozińska - Szklarz - dyrektor placówki.**

Podczas czynności kontrolnych dokonano oceny działań placówki w zakresie objętym tematyką kontroli.

I. Ustalenia w toku kontroli

1. Organizacja placówki

Powiatowy Dom Dziecka w Żarach jest placówką wielofunkcyjną przeznaczoną dla 28 dzieci. Organ prowadzący – Starostwo powiatowe w Żarach posiada zezwolenie stałe na prowadzenie placówki. Decyzja Wojewody Lubuskiego Nr PS.I.AKra.90130-7/2010 z dnia 21 grudnia 2010 roku. Placówka jest wpisana do Wojewódzkiego Rejestru Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych. Placówka mieści się w dwóch wolnostojących domach po 14 miejsc w każdym.

(Dowód: akta kontroli str.8-9)

2. Ilość wychowanków w placówce w dniu kontroli

W dniu kontroli w placówce zapisanych było 31 dzieci. (W dniu 20.09. 2011 przyjęto interwencyjnie dowiezioną przez Policję dziewczynkę). Ponad 90% wychowanków posiada oboje rodziców. Sąd orzekł pozbawienie władzy rodzicielskiej obojga rodziców 14 wychowanków, co stanowi 45,16%, natomiast ograniczoną władzę rodzicielską obojga rodziców orzeczono wobec rodziców 2 dzieci (6,45%). W placówce przebywa 6 dzieci /19,35%/, których jedno z rodziców nie żyje.

(Dowód: akta kontroli str. 73-82)

Opieka zapewniona jest w następujący sposób:

Placówka funkcjonuje w dwóch wolnostojących budynkach, w których mieszka w dniu kontroli 31 dzieci. Każdy dom stanowi grupę wychowawczą. Każdy z zatrudnionych wychowawców ma „przypisaną” maksymalnie 3-4 osobową grupę dzieci, z którą pracuje i za którą jest odpowiedzialny. Rodzeństwem zajmuje się jeden wychowawca. Opiekę nocną zapewnia 1 wychowawca w każdym domu. / wg grafiku / Ponadto Dom Dziecka, zgodnie z dokumentacją (Regulaminem Organizacyjnym i dokumentacją dzieci):

- 1) współpracuje, w zakresie opieki i wychowania dzieci z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Żarach, szkołami do których uczęszczają wychowankowie, Sądami Rejonowymi przede wszystkim w Żarach – protokół z posiedzeń stałego zespołu; zapisano współpracę z Ośrodkiem Adopcyjno Opiekuńczym;
- 2) umożliwiała dzieciom regularne, osobiste i bezpośrednie kontakty z rodzicami oraz z innymi osobami bliskimi, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał lub ograniczył ich prawo do osobistych kontaktów z dzieckiem; Rodzice mogą odwiedzać dzieci w placówce, większość dzieci uzyskuje zgodę sądu na przepustki na okres świąt, ferii lub wakacji - karty pobytu dziecka;
- 3) dba o poszanowanie więzi emocjonalnych z rodzeństwem – zamieszkiwanie we wspólnym pokoju oraz z rodzicami – zapewnienie transportu do rodziny naturalnej, inicjowanie i zachęcanie do kontaktów; są zapraszani na uroczystości związane ze świątami, ważnymi wydarzeniami w życiu dziecka, rodzice również uzyskują zgodę sądu na pobyt dzieci w domu rodzinnym (przepustka) w okresie świąt, ferii, wakacji - karty pobytu dziecka, karty pracy z rodziną.

W 2010 roku do rodziny biologicznej powróciło 1 dziecko, w 2011 roku również 1 dziecko powróciło do domu. W 2011 roku do dnia kontroli 12 wychowanków posiadało stałe przepustki na dni wolne od zajęć lekcyjnych, w tym do rodziców -5, do matki 4 i 3 do babci. Ponadto 9 wychowanków posiadało przepustki okresowe, z tego do matki 8 (troje dzieci z zastrzeżeniem 1 weekend w miesiącu i 1 do ojca.

W dniu kontroli za zgodą Sądu 2 dzieci przebywało u babci - Postanowienie Sądu Rejonowego w Żarach z dnia 10 sierpnia 2011r Sygn.akt. III Nsm274/11

(Dowód: akta kontroli str. 73-82)

3. Ustalenia w zakresie realizacji zadań placówki opiekuńczo – wychowawczej wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz z rozporządzenia MPIPS w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych

W toku kontroli przedłożono dyrektorowi jednostki kwestionariusz obejmujący realizację zadań placówki opiekuńczo – wychowawczej, wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz z rozporządzenia MPIPS w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych. Odpowiedzi udzielone w kwestionariuszu znalazły potwierdzenie podczas czynności kontrolnych.

(Dowód: akta kontroli str.87-95;101-109)

4. DZIAŁANIA PLACÓWKI NA RZECZ POWROTU WYCHOWANKÓW DO RODZINY, UTRZYMYWANIA PRZEZ NICH KONTAKTÓW Z RODZICAMI ORAZ ZASPOKAJANIE POTRZEB DZIECKA I RESPEKTOWANIA JEGO PRAW.

Z kontrolowanej dokumentacji¹ wynika, że **Karty pobytu** wychowanka Powiatowego Domu Dziecka w Żarach sporządzane są wg schematu: 1/ Dane dziecka; 2/ Stan zdrowia wychowanka; 3/ Relacje dziecka z rodziną i opiekunami; 4/ Stosunek rodziców do dziecka; 5/ funkcjonowanie społeczne w placówce i poza nią, 6/ Samodzielność, umiejętność samoobsługi, funkcjonowanie w codziennych sytuacjach; 7/ Funkcjonowanie emocjonalne; 8/ Informacja o znaczących wydarzeniach w życiu dziecka. 9/ Propozycje, uwagi i wskazówki dotyczące dalszej pracy z wychowankiem. Każdy z obszarów zawiera opis sytuacji i działań podejmowanych w danym miesiącu. Taki układ sposób prowadzenia karty wyczerpuje zapis § 28 pkt 1 ust 2 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 roku w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych /Dz.U. z 2007 r. Nr 201, poz.1455/. Karty pobytu wypełnione w sposób opisowy wychowawcy składają do 10 każdego miesiąca, dyrektor zapoznaje się z zapisami i akceptuje.

(Dowód: akta kontroli str. 47-48; 110-113)

Z kontrolowanej dokumentacji² wynika, że **Indywidualne Plany Pracy** opracowano na okres sześciu miesięcy. Indywidualne Plany Pracy konstruowane są wg schematu: imię i nazwisko dziecka, grupa, wychowawca kierujący procesem wychowawczym, wychowawcy grupy, metryczka (dane dotyczące dziecka- wiek, data urodzenia, stały adres zameldowania, data przyjęcia do placówki, skierowanie, rodzice, rodzeństwo), sytuacja prawna, materialna, rodzinna oraz stan do osiągnięcia za pół roku, rozwój psychiczny, rozwój fizyczny i sytuacja zdrowotna, osiągnięcie sukcesu szkolnego, rozwój resocjalizacyjno – wychowawczy, przygotowanie do samodzielnego życia-określenie stopnia samodzielności wychowanka. W każdym IPP wyartykułowany jest cel główny pracy z wychowankiem i jego rodziną. W odniesieniu do celu głównego opracowane są działania krótkoterminowe, określane jako „stan do osiągnięcia za pół roku”. IPP opracowane są rzetelnie, gruntownie rozeznana jest sytuacja dziecka i dobrze opisana.

(Dowód: akta kontroli str. 25-46; 110-113)

¹ Karty pobytu wychowanków: Kingi R., Magdaleny I, Mateusza T. oraz rodzeństwa: Kingi i Jakuba G.

² Indywidualne Plany Pracy opracowane na okres od marca 2011 roku do końca sierpnia 2011r. wychowanków: Kingi R., Magdaleny I, Mateusza T. oraz rodzeństwa: Kingi i Jakuba G.

Stały zespół ds. okresowej oceny sytuacji dziecka

Z kontrolowanej dokumentacji³ wynika, że posiedzenia Zespołu odbywają się dwa razy w roku. Dokumentacja zespołu ~~dzieci~~ gromadzona jest w segregatorze. Do każdego protokołu dołączona jest lista obecności. W posiedzeniach oprócz kadry PDD (dyrektor, pedagog, psycholog, pracownik socjalny, wychowawcy) uczestniczy pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żarach. Z dokumentacji wynika, że nie uczestniczył pracownik OAO. Na spotkania zespołu nie byli zapraszani inni wymienieni w ww. rozporządzeniu § 10 pkt 4 ust. 6. „*W celu uzyskania wiedzy o sytuacji socjalnej i prawnej oraz rodzinnej dziecka do udziału w posiedzeniu stałego zespołu mogą być zapraszani przedstawiciele: sądu właściwego ze względu na miejsce położenia placówki, ośrodka pomocy społecznej, Policji, służby zdrowia, instytucji oświatowych oraz organizacji społecznych statutowo zajmujących się problematyką rodziny i dziecka, a także mogą być zapraszane osoby bliskie dziecku*”.

Z zestawienia za 2010 rok wynika, że odbyły się 4 posiedzenia zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka - po dwa dla każdej grupy; Grupa I – 16.02.2010, 09.11.2010, grupa II – 23.02.2010, 08.11.2010. W obu grupach posiedzenia w drugim terminie odbyły się z naruszeniem terminu określonego w przepisach § 10 pkt 3 „Stały zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb, nie rzadziej niż co pół roku” Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 roku w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych /Dz.U. z 2007 Nr 201, poz.1455/. Przekroczenie terminu w grupie I wynosiło 83 dni, w grupie II 75 dni.

Protokół z posiedzenia stałego zespołu sporządza się z uwzględnieniem następujących elementów: 1/ aktualna sytuacja rodzina dziecka, 2/ aktualna sytuacja szkolna 3/stosowane metody pracy z dzieckiem i rodziną; 4/ Modyfikacja IPP (cel główny oraz ogólne cele długo i krótkoterminowe); 5/ stan zdrowia i aktualne potrzeby dziecka.

Z protokołu posiedzenia w dniu 03.03.2011 wynika, iż omówiono sytuację 15 wychowanków grupy pierwszej. W celu głównym określono powrót do rodziny biologicznej w stosunku do 6 wychowanków (40% ogółu), w tym: w przypadku rodzeństwa 10 i 6 lat alternatywnie założono poszukiwanie rodziny zastępczej; przygotowanie do usamodzielnienia 6; w 2 przypadkach zapisano poszukiwanie rodziny adopcyjnej, natomiast w 1 przypadku założono umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej lub alternatywnie przygotowanie do usamodzielnienia.

(Dowód: akta kontroli str. 49-60;96-100; 110-113)

Praca z rodziną wychowanków

W toku kontroli przyjęto do protokołu ustne wyjaśnienia dyrektora placówki, z których wynika, że Powiatowy Dom Dziecka w Żarach opracował w ramach ogłoszonego przez Towarzystwo „Nasz Dom” konkursu „Najpierw rodzina 2011” wniosek i pozyskał środki na pokrycie kosztów warsztatów terapeutycznych dla rodziców. Zgodnie z zawartą umową o udzieleniu pomocy finansowej 9/ZP/2011 z dnia 3 czerwca 2011 w placówce odbywają się spotkania specjalistów (psychologa, pedagoga, terapeuty uzależnień i doradcy zawodowego) z rodzicami 17 wychowanków (zakwalifikowano 7 rodziców). W dniu kontroli w zajęciach prowadzonych przez psychologa uczestniczyło 3 rodziców. Dyrektor placówki oświadczyła, że mimo pomocy ze strony placówki (dowożenie i odwożenie po

³ Indywidualne Plany Pracy opracowane na okres od marca 2011 roku do końca sierpnia 2011r. wychowanków: Kingi R., Magdaleny I, Mateusza T. oraz rodzeństwa: Kingi i Jakuba G.

zajęciach, opieka nad młodszymi dziećmi) rodzice niechętnie biorą udział lub odmawiają uczestnictwa. Na zakończenie cyklu szkoleń warsztatów planowana jest impreza integracyjna.

(Dowód: akta kontroli str. 14-24)

Pracownik socjalny placówki w półrocznym cyklu planuje i prowadzi pracę z rodziną. W planie zapisano między innymi monitorowanie pobytu dzieci w domu podczas przepustek stałych i okresowych – zadanie to wykonywane jest we współpracy z wychowawcą prowadzącym, wspieranie rodziców w działaniach zmierzających do powrotu dzieci do domu. Każdorazowo plan zamierzeń pracownika socjalnego jest zatwierdzany przez Dyrektora placówki. (Na II półroczu 2011 został zatwierdzony w dniu 01.07.2011). Pracownik socjalny z wizyt w domach wychowanków sporządza notatkę służbową, którą dołącza do dokumentacji dziecka. Pracownik socjalny prowadzi zeszyt „Kontakty z rodziną” gdzie od 14.01.2011 do 16.09.2011 odnotowano 70 zapisów, (rozmowy, wizyty w domu, wizyty u krewnych dziecka). W II półroczu zaplanowano również przeprowadzenie wywiadów środowiskowych w 14 rodzinach co stanowi 93,33% rodzin wychowanków.

(Dowód: akta kontroli str. 61-70)

Ocena merytoryczna działań placówki na rzecz powrotu wychowanków do rodziny, utrzymywania przez nich kontaktów z rodzicami.

Cel główny określony dla dziecka jest ustalany po dokonaniu analizy rodzinnej i prawnej dziecka. W ocenie kontrolujących cel ten jest adekwatny do diagnozy całej sytuacji rodziny oraz do możliwości psychofizycznych dziecka.

Cele główne w poszczególnych obszarach są rozpisane na kilka miesięcy i uwzględniają długofalowy proces ich realizacji. Celom długoterminowym są przyporządkowane działania krótkoterminowe w poszczególnych obszarach funkcjonowania wychowanka. Po dokonaniu analizy procesu zmian rozwoju psychicznego i fizycznego dziecka oraz ocenie efektów pracy socjalnej z jego rodzicami, Stały Zespół weryfikuje cel długoterminowy. Jeśli zachodzą przesłanki do jego zmiany – ustala nowy cel, określając działania krótkoterminowe w tym zakresie. Jeśli Zespół podtrzyma zasadność dotychczas ustalonego celu długoterminowego, określa jedynie działania krótkoterminowe zmierzające do realizacji pierwotnego celu na kolejne pół roku.

Podjmując działania na rzecz powrotu dziecka do rodziny i utrzymywania przez nich kontaktów z rodzinami placówka współpracuje z Sadem Rodzinnym, sędziami i kuratorami sądowymi.

W ocenie kontrolujących działania placówki na rzecz powrotu wychowanków do rodziny, utrzymywania przez nich kontaktów z rodzicami prowadzone są stosownie do indywidualnej sytuacji każdego wychowanka oraz zgodnie z przepisami prawa.

5. Warunki lokalowe - ocenia się jako bardzo dobre - placówka mieści się w dwóch wolnostojących budynkach „Jaś” i „Małgosia”. Oba budynki posiadają poddasze użytkowe, gdzie znajdują się sypialnie dzieci, łazienki, natomiast na parterze oprócz pokoi sypialnych duża kuchnia z pokojem dziennym. Pomieszczenia biurowe znajdują się w każdym domku wydzielono pomieszczenia na biura; w jednym domku ma gabinet dyrektor, w drugim księgową. W dni powszednie obiady przygotowują kucharki, natomiast w weekendy dzieci gotują same (z pomocą wychowawców), same przygotowują również kolacje i śniadania;

Każdy domek posiada 1 pokój dwuosobowy i 4 pokoje czteroosobowe. Pokoje są wyposażone w tapczany, szafki i lampki nocne oraz szafy; dzieci posiadają w pokojach zabawki, gry.

Placówka zatrudnia 20 osób, w tym: dyrektora, 10 wychowawców, pracownika socjalnego, pedagoga i psychologa (w wymiarze ½ etatu), 2 prac. administracyjno – biurowych, kucharkę i pomoc kuchenną (3 osoby) oraz kierownicę – konserwatora. Wszyscy zatrudnieni są w oparciu o przepisy Kodeksu Pracy. Obecny stan zatrudnienia zabezpiecza podstawowe potrzeby.

(Dowód: akta kontroli str. 83-86)

II. Wnioski:

1. Placówka podejmuje działania mające na celu powrót dziecka do rodziny biologicznej lub znalezienie rodzinnej formy pieczy zastępczej.
2. Placówka stosuje zróżnicowane formy oddziaływań na rodzinę biologiczną dziecka, między innymi warsztaty terapeutyczne dla rodziców.
3. Dokumentacja dotycząca problematyki objętej kontrolą prowadzona jest zgodnie z przepisami.
4. Pomimo założonej w Regulaminie organizacyjnym i wynikającej z przepisów prawa współpracy z Ośrodkiem Adopcyjno – Opiekuńczym - dokumentacja nie potwierdza współdziałania obu instytucji.
5. Stwierdzono uchybienia w zakresie przestrzegania określonych w przepisach terminów odbywania posiedzeń stałego Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka oraz modyfikacji Indywidualnych Planów Pracy.

Dokonano wpisu do książki kontroli.

Na tym kontrolę zakończono.

Zgodnie z § 16 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 ze zmianami) kierownik kontrolowanej jednostki może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.

Ponadto kierownikowi kontrolowanej jednostki przysługuje prawo zgłoszenia przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi kontrolowanej jednostki stanowiska dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. wobec zastrzeżeń. Po przeczytaniu, niniejszy protokół podpisano na każdej stronie. Na tym protokół zakończono.

Treść protokołu podlega udostępnieniu zgodnie z ustawą z dnia 06 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112 poz. 1198) prócz informacji stanowiących dane osobowe w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 o ochronie danych osobowych (Dz.U.Nr.133 poz. 883 z późniejszymi zmianami).

Protokół sporządzono w 3 jednobrzmiących egzemplarzach, z których:

- egzemplarz nr 1 przekazano Pani Małgorzacie Łozińskiej - Szklarz - Dyrektorowi Powiatowego Domu Dziecka w Żarach; ul. Pienińska 10,12

- egzemplarz nr 2 przekazano do Wydziału Prawnego i Nadzoru Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.,
- egzemplarz nr 3 przekazano wraz z załącznikami pozostawiono w aktach Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.

Kontrolujący:

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Oddziale Nadzoru i Kontroli
w Pomocy Społecznej
w Wydziale Polityki Społecznej

Agnieszka Kraska
.....

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Oddziale Nadzoru i Kontroli
w Pomocy Społecznej
w Wydziale Polityki Społecznej

Elżbieta Szwonka
.....

Dyrektor jednostki kontrolowanej

p.o. Dyrektor
Powiatowego Domu Dziecka
w Żarach
M. Szlach
mgr Małgorzata Szlach-Szklarz
.....

**POWIATOWY DOM DZIECKA
w Żarach**

68-200 ŻARY, ul. Pienińska 10,12
tel. 068 415 54 01, tel. 068 415 54 44
NIP 9282030412, REGON 080301765

Gorzów Wlkp., *27.10.2011*.....

Żary, *26.10.2011*.....

